

WORKSHOP PROSTOROVÁ MOBILITA: TEORETICKÉ KONCEPTY A METODICKÉ PROBLÉMY

4. června 2014, PŘF UK, PR, 10:00-13:00

Účastníci

URRlab: Martin Ouředníček, Lucie Pospíšilová, Peter Svoboda, Jana Jíchová, Petra Špačková, Martin Šimon, Ivana Přidalová, Zuzana Kopecká, Jiří Nemeškal

KSGRR: Zdeněk Čermák, Dušan Drbohlav

ČSÚ: Hana Bednářová, Pavel Čtrnáct, Radek Havel, Roman Kurkin, Tomáš Mládek, Magdaléna Poppová, Robert Šanda, Jiří Vejrych

Jiné instituce: Jan Müller, Marie Novotná

BLOK I: Teoretické koncepty věnující se prostorové mobilitě a jejich relevance pro výzkum současných měst

Martin Ouředníček

- Napětí mezi hegemonií západních koncepcí užívaných v české (postsocialistické) geografii a kontextem (specifickým vývojem) v současné Střední a Východní Evropě
- Napětí mezi tradičními koncepty sociální geografie a dynamicky se měnící realitou současného světa
- Příklad gentrifikace a suburbanizace ve středoevropském kontextu
- Prostorová neukotvenost a slabost starších konceptů

Diskuse

Propojení konceptů a teorií s daty, metodologií

- Velká důležitost, potřeba větší starostlivosti o data (z pohledu akademické sféry) + tvůrčí lidé dat zas potřebují větší vnímavosti k teoriím - nutnost vzájemné vnímavosti
- usnadnění využitelnosti dat: při testování teorií/konceptů častá vlastní šetření, ale chybí reflexe ve statistikách, některé koncepty jsou krátkodobé, ale něco stabilní - a tam měření a charakteristiky by bylo velmi užitečné mít ve sféře zabudovány a pravidelně je zkoumat = obě strany by měly být mnohem vnímavější vůči té druhé straně
- hlavní uživatel dat není akademická sféra... problém prosazení našich zájmů ve smyslu důležitých koncepčních zásahů - na prvním místě praxe (ev. harmonizace na úrovni EU)
- spíše o posuny dílčí - zpřesnění současných metodických postupů
- akademický výzkum ve smyslu výběrových šetření
- otázka specifičnosti (teorie) - používání termínů (obecné), purifikace

Vypovídací schopnost dat? Tazatelé x sebesčítání

- 36 % zaměstnaných nebylo schopno vyplnit rozpoznatelným způsobem údaj o místě pracoviště... (problém i s automatickým zpracováním) - lidé pracující doma, bez stálého místa pracoviště - sčítání přestává být schopné současnou situaci podchytit
- problém i v metodě sebesčítání - pokud by šel tazatel, tak by byla možnost otázky rozvinout a dopátrat se toho. Respondent neví, jak na ty otázky odpovědět (bydlí na více místech atd.), je to vidět i ze struktury domácnosti - poměrně málo úplných rodin, otázka pochopení konceptu obvyklého pobytu...
- Tazatelská činnost - problém v realizaci: finanční podhodnocení práce sčítacích komisařů (i časově) - časové snímky, kolik to dokáže zadministrovat a vyřídít, ale v terénu násobně

pomaleji... (zaplacený čas strávil jen distribucí, proto již vícekrát nešel). Chyběl moment kontroly, vysvětlení (nerozuměl jsem otázce, co jste tím mysleli atd.). Připravuje se koncept dalšího SLDB: odklon od vyčerpávajícího plošného šetření u obyvatelstva, nastane, je nezbytný, prolíná se ve všech zemích, co dělají klasické sčítání.

- naštvanost všech, obce nechtěli jít metodou sčítacích komisařů. Hájí potřebu rozmístění do nejmenší potřeby – základní údaje za trvalé bydliště.
- trend v Evropě: precizace definic (v případě obvyklého pobytu skutečné zachycení, kde žijí) x registry (jdou proti tomu, data jsou čím dál tvrdší z toho sčítání)
- vazba na další uživatele, evropská nařízení... otázka, jak se přizpůsobit současné situaci, změnám ve společnosti, lepší podchycení procesů

Registry x census

Na konferenci ČDS zazněla hodně skepse, ale i neochota propojovat data ze SLDB s registry (pro geografii důležité – Švédsko, Estonsko) – směřuje se k tomu? Co obvyklý pobyt? Průběžné evidence? Otázka na sčítací komisaře – problém cena?

- Při propojování s registry by bylo nejlepší, kdyby byl přístup k co největšímu počtu zdrojů (vychytávat nesrovnalosti v jednom zdroji... stěhování atd.) = větší přiblížení k realitě (i ve spojitosti s dotazníky, výběrovými šetřeními); zatím neochota vlastníků zdrojů (hlavně MV) – strach zda mohou poskytovat údaje, neochota podílet se, strach z pohledu pod pokličku, jsou tam vidět ty problémy, které se jinak na povrch nedostanou... sílí obava o osobní údaje, ochrana osobních dat apod. (i otázka důvěry ve státní správu a obce)
- Nelze se srovnávat se severskými zdroji – stěhování – kde stačí e-mailem, zavolat atd., jednodušší systémy. Na severu je důvěra vzájemná (údajně dobře funguje)
- Státy, které dělají sčítání na základě registrů, na tom nejsou o mnoho lépe. Registry obsahují řadu chyb, neaktualizovaných dat, např. Dánsko – stěhování lidé nehlásí, nepotřebují to, není motivace – až když potřebují něco od obce – sociální dávku, stavební povolení... Nizozemsko – podobné. Při zjišťování pobytu z registru se nic moc neliší od trvalého bydliště, jak ho máme teď – pokud odvození obvyklého pobytu v minulém sčítání (z odpovědí na 3-4 otázky, rozhodovací otázky). Obava že příští sčítání bude z registrovaného pobytu, hrozí zase zatíženost chybami. 356 tisíc lidí trvale hlášených na ohlašovacích pobytu (3 % obyvatel, to není tak málo) – ve sčítání neexistuje člověk s neznámým místem pobytu – to se doplní z místa sečtení, kde ho komisař zastihl, když nezastihl, tak z administrativního registru. Koncept metodický: kombinovat o hlášeném registrovaném bydlišti, o trvalém bydlišti, o dalším bydlišti... Správný, ale jak to zachytit?

BLOK II: Metodické problémy sledování migrace

Zdeněk Čermák

- Evidence migrace: svět a Česko
- Územní jednotky evidence a publikování
- Lokalizace pobytu: trvale bydlící x obvykle bydlící x přítomné obyvatelstvo
- Migrace cizinců: metodika, transnacionální migrace, kompetence

Diskuse

Registr obyvatelstva

- Není představa, co se děje v ROB (registr obyvatelstva) – prudký pokles počtu obyvatel.
- Ze zákona právo získávat informace z ROBu – i na adresu bydliště, šlo by individuálně (třeba každou změnu adresy). Longitudinálně i pohyby. Ministerstvo vnitra má jiný výklad práva... Nyní se hledá cesta pro poskytování dat.

Jak se odvozují obyvatelé za MČ?

- jen ze sčítání... Za Prahu ano, ale jiná města ne. Leda samy regiony... Nn, jen Praha.
- Dělalí některé městské úřady, Magistráty, pak se dohadují, že to nesedí na centrální čísla.

Evidence cizinců

- Vše plyne z přechodu zdroje dat. Z původních hlášenek (do sčítání 2001 z ohlašoven pobytu chodila hlášení pobytu) se postupně společně s přechodem na zahrnutí i dlouhodobých pobytů cizinců do stavů přešlo na soubory posílané nejdříve z okresních oddělení ohlašoven. Bohužel se měnily i zdroje souborů – jen ISEO, zvláště za cizince od cizinců, pak do ISEA. Od 2012 zas oddělení... Zmatek. Nyní od pol. 2012 se dostávají data za stěhování určená pro bilance ze 2 zdrojů: ISEO (čeští občané), CISUS (cizinecký informační systém cizinecké policie, za cizince). Ani jeden ze zdrojů nevede vzdělání, ani důvody (cca od 2005), ani kam a odkud (možná jiný podklad na papíře). Proto se dává do položky nové/předchozí bydliště/stát státní občanství. Už při papírových hláškách – požadavky, co bude potřeba – že chtějí do adres podrobné členění jen Prahy, zbylé stačí obce. Možná by šlo vznést požadavek na ISEO, ale je s tím dost práce. Např. v Praze dávají jen adresy – potřeba ZSJ, aby bylo zpracovatelné (nutné dohledávání, spousta nových adres – nejsou v RSO...). Potřeba by byli další lidé... nejsou výchozí stavy, potřeba začít nějakým sčítáním – za členění měst, od toho se odpíchnout. Nyní neřešitelné. Otázka, zda by na to přistoupili (už ošetřeno dohodou). Za občany jen pohyb (měsíční výstupy, jen kdy se hýbou – zmizí z evidence – není jisté, zda do zahraničí/nově se objeví/změna bydliště...). Otázka, co vlastně dávají... Od poloviny roku 2012 nebyli schopni zajistit, proto dohoda, že dávají kompletně stavy - všechny cizince k prvnímu v měsíci, vybrané položky, co jsou potřeba. Z toho teprve pohyb: vyhodit zmizelé, přidat nové, hledat změny adres – každé svoje ID (jakoby jedinečně identifikovatelné) – duplicity posílají. Dost cizinců nemá adresu, u jiných chybí jiné položky, datum přistěhování = příchod do registru (nutno na nový datum). Různost zdrojů = různé nevýhody. Otázka kde jací cizinci – cizinci pořád DFO a v CISu, to nefunguje. Proto se moc nechce poskytovat data. Administrativní kroky – neznamená, že se vystěhoval z republiky, ale např. mu skončí pobyt, on tam zas naskočí další měsíc (obnoví si pobyt)... umělá stěhování! (likviduje se v průměru za rok tak 75 tis. stěhování), případně jsou v narozených, zemřelých, dublování...
- Skoky, změny v evidenci... Nelze podchytit – jen administrativní změny. Nelze vytáhnout, co je skutečné, co ne. Např. v roce 2006 taky skok – jakýkoliv skok v případě sald migrace (časová řada) je většinou vlivem změn administrativních, metodických, ve zdrojích. Každý rok vydávána „Analýza populačního vývoje“ (komentované změny). V metodice změny popsane (Na rozdíl od metodiky MV, kde je jen telefonní číslo, kam se má zavolat, aby Vám to vysvětlili.).
- Část migrace neevidovaná. Občané EU a jejich rodinní příslušníci se nemusejí registrovat, pokud nejdou na pracovní povolení apod.
- I na statistikách je to vidět. Příklad ubytovny v Běchovicích, kdy 2 roky tam stále přibývají, 150, pak 1500... Pak na to přijdou, nebo to začnou čistit a najednou se odhlásí – my je máme jako vystěhovaný, protože se to stalo v jiném roce. Potvrzuje Běchovice – 2 ubytovny. Vedou si jinou evidenci, ze kterých si platí daně (kdo má tu ubytovnu). Maximálně 200 lidí, ale evidence 2000. Sondy do území ukazují, že něco nesouhlasí...
- Problém kompetencí – od MV často odpovědí, že k tomu nemáme legislativní podklad a že nám to nedají. Výklad, zda máme či nemáme, mají jiný výklad než ČSÚ.

V Británii z registru zdravotních pojišťoven, funguje zde nějaká taková možnost?

- Je jen za naše občany. Používá se ke stěhování českých občanů a přistěhování zpátky z ciziny. V ČR koncept trvale bydlícího obyvatelstva, tak český občan nemá povinnost si ho zrušit, když trvale vycestuje na déle do zahraničí. Pro českou administrativu je výhodný, aby si zde ten pobyt udržel, aby se vrátil zpátky. Data se využívají jen národní úrovni pro výpočet obvykle bydlícího

obyvatelstva. U cizinců si myslíme, že jsme schopni z dat Cizinecké policie vydolovat relevantní informace – je to spolehlivější, než co by se dostalo od pojišťoven. Ještě se to bude zkoumat.

- registrace zdravotních pojištěnců – tam díry jsou (i v novinách), že zde rodí nepojištěné Vietnamky, Ukrajinci, mají dluhy u nemocnic – nefunguje to kompletně. Jak velké díry – neví se. Registr pojištěnců (vede VZP) – tam teď naváží spolupráci, aby eventuálně pro příští sčítání se dalo použít jako doplňkový administrativní zdroj, pokud nebude v evidenci obyvatelů. Tak ještě u správy sociálního zabezpečení, u zdravotní pojišťovny. Výsledek? Svěho času hezký business – jedna makléřská společnost se tím zabývala – pojišťováním cizinců (nadháněla je pojišťovnam – velký kšeft).

česká emigrace

Nějaká naděje na zpřesnění evidence našich, co odjíždějí na delší dobu do zahraničí?

- Nutno změnit právnicky... dokud nebude nutnost se hlásit, tak se nezmění.
- U toho pojištění by se objevit mohlo, protože odhlašují platbu. Ale ne všichni... Poznámka v ISEU, že je občan v zahraničí.
- nechtěli to dávat. Desítky tisíc lidí, stovky, emigrace od 1948, mají české státní občanství, trvalé bydliště v České republice, někteří chodí volit, jiní využívali pro případy restitucí, nostalgie, ale v obyvatelstvu obvykle bydlícím tito lidé nejsou, ti se odfiltrovali.

BLOK III: Metodické problémy sledování dojížd'ky do práce a do škol

Peter Svoboda

- historie sledování dojížd'ky
- metodické nesnáze: územní detail, kategorie, bydlící x přítomné obyvatelstvo
- elektronizace dat
- problematika nezjištěných pohybů

Diskuse

Statistika

- existují dvojí bilance PP, jednu má statistika a druhá na PŘF UK. Vyjíždějící jsou podle statistiky z dat o ekonomicky aktivních zaměstnaných s odečtením pracujících studentů (=vyjížd'ka z obce). Dojížd'ka je sumarizace proudů. Tady – oboje dvoje z proudů, což formálně vypadá hezčí, ale je to datově horší, skutečná dojížd'ka je tam vlastně menší, protože v těch proudech je méně, než je těch vyjíždějících.
- Bohužel základní je otázka úplnosti základního souboru (u 36 % se nedá identifikovat proud) - samotná otázka na EA vysoké procento bez odpovědí. Problém čím do většího územního detailu jdete... ZSJ, díly ZSJ – skoro ztráta smyslu v této situaci, zatíženost chybami. Přesnost zjišťování? Stále hůře vnímají, co je vůbec odvětví národního hospodářství... lidé v tom plavou... Z administrativních zdrojů se těžko odfiltrovává, obchodní rejstřík apod. mají IČO zaměstnavatele, tam je převládající činnost, ale je potřeba data o dislokovaných jednotkách, a ty neseženete – nejsou.
- Dojížd'ka má smysl sledovat v nižších jednotkách. Venkovský prostor – 1 obec je 10 sídel, tam by mělo smysl sledovat např. pro krajské orgány, dopravní spojení apod.
- Dobrý myšlenkový základ teorie. Dopravní průzkumy, co si dělá místní správa, krajské úřady, velcí zaměstnavatelé, poslouží lépe než sčítání. Nemá smysl sledovat, napíše adresu tak, že se nedokáže „přečíst“ – příklad Zábřehu (obec x část obce...). Když to hodně křičí, tak se dá dohledat, ale nedá se vycytat vše. Tabulka – mikroregionalizace dojížd'ky – velké prostory, kde spádovost nelze určit – velký podíl bez odpovědí – u menších rozhodují jednotky, proto se to nedá vyhodnotit... Co zjistíme, to můžeme třídit, jak chcete v podstatě... i po domech... Osoby s nepravidelnou dojížd'kou, bez stálého místa pracoviště, práce z domova, spousta osob OSVČ...

měli by se objevit jako nedojíždějící. Retrospektiva – elektronizace retrospektivních proudů – není čas a peníze. Ze starších sčítání ta data na děrných štítcích skartována. Co je v publikacích nedá obraz, co by byl potřeba (vybraná centra dojížděky, 1961, 1970, podle seznamu odvětví... i v 80. roce). Změny vymezení obcí – mezi 70-80 – velká integrace... Historicky srovnatelně nelze dát dohromady.

- Struktura těch, co neodpověděli – podobnost např. s těmi, co neodpověděli na vzdělání apod. Např. cizinci (na Praze 1 nezodpověděla 1/3). Určité skupiny... Otázka, zda by šlo zjistit... podle dalších charakteristik (věk, sousedství...). Příklad suburbanizace.
 - o Strašně silně souvisí se vzděláním... Se zvyšujícím se vzděláním non response klesá. Konkrétní čísla, nejdříve podle územního měřítka. Na úrovni obcí je kolem 35 %, ZSJ – díl – kolem 48 %. Podle vzdělání – klesá nezajištěnost, VŠ asi 20 %, osoby bez maturity asi 40 %. Základní diferencovanost ve vzdělání.
 - o Ohledně cizinců je problém, že jsme část obyvatel nesečetli podle sčítání, ale vytáhli je z evidence obyvatelstva, což byli právě často cizinci. A o nich se neví vůbec nic, co není v evidenci – vzdělání, EA... jen věk, občanství, rodinný stav.
 - o Ono těch cizinců zas tolik není. Já myslím, že to kazí ti vlastní, co nezodpověděli. Ale určitě by se dalo vysledovat i podle věkové struktury obcí – ty nejmenší obce se starým obyvatelstvem – tam už ta ekonomická aktivita má jiný význam, než v běžném území. Regionální rozdíly – našly by se. Jižní Morava – non response není tak vysoká jako v Karlovarském kraji. Vznik dat – JM a Vysočina – tam nejlépe pracovali sčítací komisaři. Komisař chodil ve vesnici, kde dělal pošťáka, znal to tam a asi s těmi lidmi mluvil... Rozsáhlé oblasti, hlavně velká města, kde tahleta souvislost, kterou jsme v projektu pokládali, že bude významná, když to budou dělat pošťáci s místní znalostí, tak to tam úplně selhalo – dělali to poštovní úředníci z jiné části republiky (Prahu sčítali z Ostravy a ze Zlína).
- Znovu metodická otázka rozlišení trvale bydlících, obvykle bydlících a přítomného obyvatelstva:
 - o Příklad: donedávna jsem pracoval tady a na víkend jezdil domů, to ale neznamená, že mám obvyklý pobyt tady. Obvyklý pobyt je tam, kde mám rodinu, kde jsem členem domácnosti, kde jsem doma... To neznamená, že ti, co pracují v Praze, tady mají i obvyklý pobyt. Řada lidí asi napsala trvalé bydliště na místě toho obvyklého (resp. faktického). Asi záměna za dočasnou přítomnost/zaměstnanost, nedostatečné přečtení otázky, vysvětlivky... Tou změnou konceptu jsme se naopak dostali blíže skutečnosti... Trvalý pobyt co se týká zázemí Prahy, Brna, tak to je dost scestné...
 - o Nemáme to přítomné, ani denní a noční obyvatelstvo. Někdy na začátku přípravy sčítání jsem prohrál o myšlenku dělat sčítání ve všední den... Pak má smysl zjišťovat přítomné obyvatelstvo. Pokud z pátku na sobotu, tak je to těžko deformované... Frekvence dojížděky – není spolehlivé, spousta lidí by nejráději napsala „pokaždé jinak“ – velká čísla mají nějakou váhu, setrvačnost, něco vypovídají, ale jestli má smysl rozlišovat mezi dojížděkou 1x za 14 dní či 1x za měsíc...
 - o Zrcadlový koncept k prostorové... sama ta skupinka, kteří se nedokáží vejít do časového vzorce, tak to je důležité... Kolem 13 % popřelo možnost, že se nedokázali vyjádřit. V případě časového – zajímavé.
 - o Lidé při vyplňování sčítacího formuláře nad tím zas tolik nepřemýšlejí... spoléhá se na to, že to je spontánní výpověď, že to zaznamenají tak, jak to bylo v tom týdnu, kdy se sbírala data ze sčítání.

Hlášené x trvale bydlící

Rozdíly mezi hlášeným obyvatelstvem a trvalým bydlištěm. Zpětná vazba od regionů apod.? Co se týká např. příjmů z rozpočtu z daní apod.

- Kritika ani ne. Pro rozpočtové určení daní se vychází z trvale bydlícího obyvatelstva.

- ČSÚ snaha o změnu zákona o rozpočtovém určení daní, aby se bralo z evidence obyvatelstva.
- Stěžují si, že přišli o nějaké obyvatele... odečty ubytoven atd. V zázemí Prahy – tam jsou si vědomi, že takto přicházejí o značné částky, ale rezignovali... Např. Černošice rozeslali všem, kde se snažili vysvětlit, že by bylo potřeba, aby se přihlásili, a výsledek byl, že ubyli dva lidé... Pokud jezdí do práce do Prahy, v obci není školka... není důvod, proč se tam přihlásit... Živnostník se také nepřehlásí (v Praze na něj nikdo nepřijde).
- Změna je neprůchozí... Obvyklý pobyt nelze nijak prosadit...
- Z jiného projektu o suburbanizaci využity informace např. podle odpadů... trvale bydlící, obvykle bydlící, uživatelé odpadu (ČIV) – pak se to hodně blížilo k obvyklému pobytu. Usoudilo se, že by se podle toho dalo usuzovat na obvyklé obyvatelstvo...

BLOK IV: Nové metodické přístupy sledování prostorové mobility

Lucie Pospíšilová

- Co nabízejí alternativní zdroje dat?
- Časoprostorové deníky/deníkové záznamy
- Lokalizační data mobilních operátorů
- Jsou tyto metody potřeba? Odpověď na snižující se validitu statistických údajů o mobilitě?
- Propojení se zpracovateli dat

Diskuse

Odkud jsou ti lidé, co mají mobilní telefony?

- Zjištěný časový úsek, kdy obvykle (5-6 dní), tam kde tráví noc... podle doby... Náročná metodika – lépe přečíst. Jediný identifikátor je místo bydliště a místo pracoviště, ale ne od těch lidí – na základě jejich pohybů se to usuzuje.
- Studie ze Švýcarska, kde dělali jen směry, pohyby... časoprostorová mapa, kde byly vyznačené ty mapy mobilních telefonů, jak se pohybují. Krásně vyznačené ty prostory, jak se ti lidé v jednotlivých dobách pohybují. Jen o těch čistých datech, bez identifikace. Když se obrátila na operátora v Česku, tak se nedíval přívětivě a data nedal. Chtěli na to podat projekt.
- Je to složité vyjednávání, tady ta data byla získána na základě dlouhého osobního vztahu + osobní kontakty. Jinak za data chtějí miliony (2-10 mil.). Člověk udělal výstupy, jaké my jsme potřebovali, ani ta data nemáme. Ale rok od roku se to mění. Už existuje časopis Journal of Maps, kde jsou mapy z Itálie, kde to používají. I u nás v médiích využíváno. Během dvou tří let se to dostane více uživatelům.
- Nelze dělat metodiku, jak to využívat...
- Návštěvnost památek a rekreačních oblastí se dělá v Česku. Turistický je další možnost, jak se dá využívat. Jak se tu pohybují, jak dlouho tu jsou. Kde přenocovávají, odkud jsou.

Metodika, Evropa

- neustále narážíme od těch, od koho potřebují data, na to, že zaprvé na to nemají lidi, zadruhé, že jejich informační systém není technicky připravený na hromadný výdej dat, že by to někdo musel doprogramovat... kdo jim na to dá peníze? Asi statistické úřady... tak ten ne... A za třetí, že to nemá oporu v žádném právním předpisu, zejména v zákoně o státní statistické službě, kterým se statistická zjišťování řídí (kromě SLDB – vlastní zákon). Chybí legislativní změna – velmi těžko průchodná. Vždy se vynoří, v nějakých Parlamentních listech a jiných blozích a periodikách lidí, kteří říkají, že Velký bratr stále pracuje a statistický úřad je jeho nejlepší spolupracovník asi... sbírá úplně vše a myslí si, že také všechno uchovává, což není pravda...
- O těchto možnostech se debatuje i na evropské úrovni (Big data), ale je to zatím ve fázi statistických debat... Jsou v tom rozpaky, protože národní legislativy jsou různě stavěny a těžko se hledá...

- Z Evropy oporu nedostaneme, abychom na to měli nárok. V tomhle jsme dost svazovaný. První otázka určitě jo, ale ČSÚ bude dost dlouho trvat, než budeme schopní něco takového asi využívat. Není možné, aby to nahradilo data ze sčítání, to první to je výběrové šetření, jak jste říkala, není možné to udělat v dostatečném detailu, na celém území. U toho druhého zas chybí komplexnost, vidíme pohyby, ale nevíme nic o těch lidech. Bylo by to možný jako nějaká kalibrace výsledků ze sčítání, nebo tak něco. My stejně budeme muset přejít k tomu, že ve sčítání bude více dopočtových, více statistiky, nejen shromáždění dat... více si hrát s metodami dopočtů, vážení... Potenciálně vidím výhody ve střednědobém horizontu. Že bychom to využívali standardně, to je dost daleká budoucnost.
- Opora v EU by byla možná překvapivě možná. EUROSTAT to zjišťuje a řada těch národních států... workshop v Estonsku (15 zemí). Nejen propojování s registry. Těch možností je řada, každý ten stát se to snaží různě, nějakou cestičkou rozvíjet – otázka jak instituce státní. Ale o čem jste mluvil Vy připravenost poskytovat ta data a aktualizovat je, tak ta je tady extrémně vysoká u těch poskytovatelů dat, nejen mobilní operátory, ale přes GPS – sledování konkrétních aut, reálné rychlosti na síti pro dopravní zatíženost. Potenciál tady, firmy co to dělají, se rozšiřuje.
- Evropská komise a EUROSTAT, oni v těch svých legislativních aktech jsou tady poměrně opatrní – spíše než nařizování jde o doporučení. V nařízeních se orientují na výstupy – dejte nám ta data, ale nedají nám páku, jak je získat... Získejte si je, jak chcete, do toho my nemůžeme mluvit... To je Vaše národní záležitost.
- Problém i s těmi registry... Stěžovali se, že jim chybí nějaké páky na vlastníky těch registrů, na ty instituce... To je politika, kterou dlouhodobě razí. Oni se orientují na výstupy, na harmonizaci výstupů, ale ne na harmonizaci vstupů. Čím se šikovně vyhnou problémům... A pak v nějakých doporučeních konference evropských statistiků, tam to najdete, tam je to definovaný, ale jsou to doporučení.
- Jak jsme se bavili o tom registru bytů, tak nás to možná tak udolává, že jsme příliš skeptičtí... Po pár letech strávených na přípravách ke sčítání možná jiná cesta není, než k té skepsi...

Otevřenost

Jaká je obecně otevřenost/rigidita škatulek, co zjišťujete... struktura oddělení, ale některé vznikly nově (životní styl). Je tady tendence pozměnit strukturu pod vlivem nových aktuálních témat... změna struktury u zjišťování, odpovědí.

- Já mám pocit, že u nás není prostor na žádnou výzkumnou činnost. Že bychom něco zkoušeli... nedokážu si to moc představit. Jedině u těch výběrových šetření, doplňkové moduly... leda když jsou na to peníze z Eurostatu v rámci nějakého grantu apod.
- Potřeba intenzivnější spolupráce, to co my nemůžeme dělat, zkoušet si nějaké nové výzkumné postupy.